

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการติดต่อสื่อสารและการค้นคว้าหาความรู้ของบุคคลซึ่งเป็นประชากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการอันเป็นสิ่งจำเป็น รวมถึงการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยเฉพาะการสร้างสัมพันธภาพระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำประเทศไทยไปสู่การยอมรับของนานาชาติได้ “ภาษา” เป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้สิ่งเหล่านี้ดำเนินไปได้ดี และภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่คนทั่วโลกใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน จะเห็นได้ว่าปัจจุบันนี้คนไทยให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษและพยายามที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในสังคมได้

ทบวงมหาวิทยาลัยตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของภาษาอังกฤษ จึงตั้งเป้าให้มีการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของทุกคณะ โดยมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง จึงจัดให้มีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และวัดผลโดยการสอบ ซึ่งกำหนดให้เน้นการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้านอย่างต่อเนื่อง คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สำหรับการฝึกทักษะทางด้าน การอ่านและเขียนนั้นส่วนใหญ่จะเรียนรู้จากอาจารย์ ผู้สอนในคาบเรียน ส่วนทักษะด้านการฟังและการพูดส่วนใหญ่มักจะได้รับการฝึกทักษะในห้องปฏิบัติการภาษา (language laboratory: LAB) ซึ่งภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ให้บริการนักศึกษาในด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ห้อง LAB เช่นเดียวกัน

การจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการฟังในห้อง LAB ภาษาอังกฤษ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ นั้น ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ ได้จัดให้มีห้อง LAB ภาษาอังกฤษในการฝึกทักษะไว้จำนวน 4 ห้อง แต่ละห้องนักศึกษาสามารถเข้าไปฝึกทักษะได้คราวละ 40 คน ในจำนวน 4 ห้องนี้ เป็นห้อง LAB เก่า 2 ห้อง มีอายุการใช้งานมาแล้วเป็นเวลา 27 ปี และห้อง computer LAB ใหม่อีก 2 ห้อง เป็นห้องที่สร้างแล้วเสร็จเมื่อปีพ.ศ. 2545 ดังนั้นสภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในห้อง LAB จึงแตกต่างกัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การเรียน การฝึกทักษะ หรือแม้กระทั่งการดำเนินการสอนและการสอบได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนและการสอบในห้อง LAB วิชาภาษาอังกฤษของที่มีสภาพแตกต่างกันของภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการดำเนินการ

สอบทักษะทางด้านภาษาอังกฤษให้แก่นักศึกษาอย่างเหมาะสม รวมทั้งการปรับปรุงสภาพของห้องปฏิบัติการทางภาษา เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษา และการสอบในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน I และ II ใน 4 ประเด็นดังนี้

1. สภาพของห้องปฏิบัติการทางภาษาและประสิทธิภาพของอุปกรณ์การเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษา
2. ลักษณะการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการสอบทักษะการฟัง-การพูด (listening-speaking) และวิธีการประเมินผล
3. การปฏิบัติงานของครูช่วยสอน (teacher assistants)
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพของห้องปฏิบัติการทางภาษา และอุปกรณ์การเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษา ระหว่างห้องปฏิบัติการทางภาษาเก่า และห้องปฏิบัติการทางภาษาใหม่

ประชากร

ในการศึกษาวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 2,217 คน ซึ่งตามปกตินักศึกษาปี 1 ทุกคณะในวิทยาเขตหาดใหญ่ ต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 และ วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 โดยเข้าเรียนกับอาจารย์ผู้สอน 2 ชั่วโมง และเข้าเรียนในห้อง LAB 1 ชม./สัปดาห์ ในช่วงครึ่งเทอมแรกเรียนในห้อง LAB เก่า ศึกษาคติภาษาและภาษาศาสตร์ ส่วนในครึ่งเทอมหลังจะเรียนในห้อง LAB ใหม่ ศึกษาคติสิ่งแวดล้อม (LAB คอมฯ) ฉะนั้นนักศึกษาทุกคนจะได้เรียนทั้งในห้อง LAB ใหม่ และ ห้อง LAB เก่า นักศึกษากลุ่มนี้จึงสามารถแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับห้อง LAB ทั้ง 2 ประเภทได้

การสุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยใช้ขนาดตัวอย่างจำนวน 375 คน ตามตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธี Stratified random sampling

จำนวนประชากรและประเด็นศึกษา

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่ เพศ คณะ

คณะ	จำนวนนักศึกษาปีการศึกษาที่ เรียนวิชา Foundation English I, II	จำนวนนักศึกษาที่สุ่ม เลือก	คิดเป็น ร้อยละ
วิศวกรรมศาสตร์	688	115	16.72
แพทยศาสตร์	121	20	16.53
วิทยาการจัดการ	499	84	16.83
พยาบาลศาสตร์	112	19	16.96
นิติศาสตร์	44	7	15.91
วิทยาศาสตร์	306	51	16.67
ทันตแพทยศาสตร์	44	7	15.91
เกษตรศาสตร์	150	25	16.67
ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	188	32	17.02
อุตสาหกรรมเกษตร	88	15	17.05
รวม	2,240	375	

2. ทักษะคิดของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในด้านต่างๆ ต่อไปนี้

2.1 ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนและการสอบในห้อง LAB

2.2 ความคิดเห็นต่อสภาพห้อง LAB และลักษณะการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินการสอบ

ในห้อง LAB ของภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ รวมถึงวิธีการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่างๆ 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อประสิทธิภาพของห้องปฏิบัติการทางภาษาอังกฤษ ทั้งห้องเก่า

(LAB1/LAB2) และห้องใหม่ (E206/E207) ในส่วนนี้ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือก

และมีคำถามปลายเปิดตอนท้ายของข้อย่อยทุกข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อลักษณะการจัดการเรียน listening ในห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ในส่วนนี้ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือก และคำถามปลายเปิด เพื่อถามถึงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ท้ายของข้อย่อยทุกข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการดำเนินการสอบปฏิบัติการภาษาอังกฤษ และความเหมาะสมของวิธีการประเมินผล ในส่วนนี้ลักษณะแบบสอบถามเป็นการถามความคิดเห็น โดยให้เลือกตอบว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม และตอนที่ท้ายของข้อย่อยมีคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบระบุปัญหา และข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อครูช่วยสอน (teacher assistants) ในห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ในส่วนนี้ลักษณะแบบสอบถามมีลักษณะเป็น rating scale โดยแต่ละข้อประกอบด้วย 5 scales และมีคำถามปลายเปิดตอนที่ท้าย เพื่อถามหาข้อเสนอแนะเช่นเดียวกัน

การทดสอบแบบสอบถาม

1. นำแบบสอบถามฉบับร่างไปเสนออาจารย์ที่เลี้ยง เพื่อขอคำปรึกษาเพิ่มเติม แก้ไขปรับปรุง จำนวนภาษา คัดข้อความที่สื่อความหมายไม่ชัดเจนหรือซ้ำซ้อน และจัดข้อความให้สั้นกระชับคร่ำครึแล้ว เข้าใจง่าย และมีความหมายชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์

2. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จากภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และอาจารย์ที่เถียงงานวิจัยช่วยตรวจเช็คถ้อยคำถาม

3. แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษาชั้นปี 1 และนักศึกษาที่มาขอใช้บริการมีจำนวน 20 คน และเพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม และหาค่าอำนาจ จำแนก t-test จากนั้นนำค่าที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (& - coefficient) ของครอนบาค (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2536) ซึ่งแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้มีความเชื่อมั่นสูง .96 และใช้ได้ทุกข้อ

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วางแผนกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการเก็บข้อมูล ซึ่งได้แก่ในช่วงเดือนมกราคม 2546
2. กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970) และสุ่มตัวอย่างโดยวิธี Stratified random sampling ได้รายละเอียดดังนี้

3. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยให้นักศึกษาคอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้แจกแบบสอบถามให้นักศึกษา คอบ ควบคุมดูแลการคอบแบบสอบถาม และผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามทั้งสิ้น 343 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.47 ของจำนวนนักศึกษาที่สุ่มเลือก

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำไปประมวลผลด้วยโปรแกรมทางสถิติ SPSS/PC+ (statistical package for social science) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาจำนวนความถี่ และร้อยละในเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพห้องปฏิบัติการทางภาษาและอุปกรณ์การเรียนทั้งเก่าและใหม่, ลักษณะการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการสอบทักษะการฟัง-การพูด วิธีการประเมินผล และการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยสอน รวมถึงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพห้องปฏิบัติการทางภาษาและอุปกรณ์ระหว่างห้อง LAB เก่า กับห้อง LAB ใหม่โดยใช้สถิติ t-test